

Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji 02-591 Warszawa ul.
Stefana Batorego 5

Warszawa, 2018-02-23

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
KANCELARIA SEJMU

BMP-0713-1-12/2018

Odpowiedź na interpelację nr 18854

odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 18854

W załączeniu uprzejmie przekazuję odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 18854.

Załączniki:

1. ODP. NA INT. NR 18854.DOCX

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu Data złożenia podpisu:

2018-02-27T08:53:45Z

Podpis elektroniczny

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację numer 18854 Postów na Sejm RP Pana Michała Stasińskiego oraz Pana Krzysztofa Brejzy w sprawie *działań stowarzyszenia Duma i Nowoczesność* informuję, że z uwagi na fakt, iż czyny motywowane ksenofobią, rasizmem czy antysemityzmem stanowią zjawiska społecznie szkodliwe i wymagające właściwej reakcji ze strony podmiotów publicznych, w resorcie spraw wewnętrznych i administracji są prowadzone i będą kontynuowane działania nakierowane na przeciwdziałanie ww. formom nienawiści i nietolerancji.

Po emisji bulwersującego materiału przedstawiającego działania członków ww. stowarzyszenia Policja niezwłocznie podjęła wszelkie przewidziane prawem środki zmierzające do ujęcia sprawców, których zachowania mogły wyczerpać znamiona czynów zabronionych. W reakcji na emisję wymienionego materiału Prokuratura Okręgowa w Gliwicach w dniu 21 stycznia 2018 roku wszczęła śledztwo w sprawie zaistniałego w dniu 13 maja 2017 roku w Wodzisławiu Śląskim publicznego propagowania faszystowskiego ustroju państwa oraz utrwalania, posiadania i prezentowania nagrań oraz przedmiotów zawierających treści propagujące ww. ustrój, tj. o przestępstwo z art. 256 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2204, z późn. zm.) w związku z art. 256 § 2 *K.k.* w zbiegu z art. 11 § 2 *K.k.*, które powierzyła w całości do prowadzenia Delegaturze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW) w Katowicach. Postępowanie pozostaje w toku.

Wymienione stowarzyszenie zostało zarejestrowane w 2011 roku, a od 2014 roku posiada status organizacji pożytku publicznego. Stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. *Prawo o stowarzyszeniach* (Dz. U. z 2017 r. poz. 210) organem nadzorującym działalność stowarzyszenia¹ jest starosta właściwy ze względu na siedzibę stowarzyszenia. Decyzję o rozwiązaniu stowarzyszenia może wydać sąd na wniosek organu nadzorującego lub prokuratora. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji nie jest zatem podmiotem właściwym do delegalizacji stowarzyszenia. W dniu 16 lutego 2018 roku starosta wodzisławski zdecydował o skierowaniu do sądu wniosku o rozwiązanie stowarzyszenia *Duma i Nowoczesność*.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownictwo Komendy Głównej Policji (KGP), w dniu 23 stycznia 2018 roku Biuro Kryminalne KGP zwróciło się do komend wojewódzkich Policji oraz Komendy Stołecznej Policji (KSP) o wzmożenie działań mających na celu monitorowanie oraz identyfikację osób i grup, których członkowie mogą dopuszczać się tego typu przestępstw, jak również zintensyfikowanie współpracy z właściwymi miejscowo komórkami ABW celem koordynacji działań.

Rozpoznawanie i zwalczanie przestępstw obejmujących czyny polegające na propagowaniu nienawiści rasowej, ksenofobii, antysemityzmu oraz innych form nietolerancji znalazło się wśród *Priorytetów Komendanta Głównego Policji na lata 2016-2018*.

¹ innego niż stowarzyszenie jednostki samorządu terytorialnego

Na bieżąco monitorowana jest skala omawianej przestępczości. W Policji zadanie to realizuje koordynator krajowy na szczeblu KGP oraz koordynatorzy poszczególnych komend wojewódzkich Policji i KSP.

Jednocześnie dane dotyczące przestępstw z nienawiści, w tym przestępstw na tle ksenofobicznym gromadzi Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA). Od 2015 roku nastąpiło udoskonalenie systemu gromadzenia danych o takich przypadkach, dzięki któremu stało się możliwe dokonywanie analiz pozwalających na oszacowanie zjawiska przestępstw z nienawiści w Polsce (m.in. pod kątem rodzajów motywacji będącej podłożem omawianej grupy czynów, ich kategorii, sytuacji w poszczególnych regionach kraju, a także charakterystyki demograficznej sprawców i ofiar). Obecnie baza danych w tym zakresie jest wspólna dla Policji i MSWiA oraz obejmuje wszystkie postępowania przygotowawcze w sprawach o przestępstwa z nienawiści prowadzone przez ww. formację na terenie całego kraju. Wymieniona baza jest uzupełniana przez MSWiA informacjami o wyrokach, które zapadły w poszczególnych postępowaniach.

W Biurze do Walki z Cyberprzestępczością w KGP i wydziałach do spraw walki z cyberprzestępczością w komendach wojewódzkich Policji zostali powołani koordynatorzy do spraw zwalczania przestępstw z nienawiści w cyberprzestrzeni. Celem tej inicjatywy jest wzmocnienie działań w walce z przestępczością z nienawiści pojawiającą się w cyberprzestrzeni na terenie podległym tym komendom. Działania te, prowadzone w szczególności w sferze pracy operacyjnej, zmierzają do wykrywania i ustalania sprawców przestępstw z nienawiści w cyberprzestrzeni.

Ponadto przedstawiciel Biura Prewencji KGP od 2016 roku współpracuje z Grupą Roboczą RAN POL sieci RAN (ang. *Radicalization Awareness Network*), działającą pod auspicjami Komisji Europejskiej. Celem sieci RAN jest przeciwdziałanie ekstremizmowi oraz wspieranie działań państw członkowskich Unii Europejskiej (UE) w zakresie zapobiegania radykalizacji postaw ich obywateli. Sieć RAN łączy kluczowych partnerów zaangażowanych w opisywane działania na obszarze UE, takich jak pracowników socjalnych, liderów młodzieżowych, naukowców, a przede wszystkim Policję współpracującą ze społecznościami najbardziej zagrożonymi tym zjawiskiem. Do zadań grupy RAN POL należy pomoc w identyfikowaniu dobrych praktyk oraz propagowaniu wymiany informacji i doświadczeń dotyczących różnych aspektów radykalizacji postaw, a przede wszystkim wypracowywanie rozwiązań prewencyjnych w opisywanym obszarze.

W ofercie skierowanej do krajów członkowskich Unii Europejskiej RAN proponuje dwudniowe warsztaty składające się z dwóch części tematycznych. Pierwsza to zajęcia warsztatowe zatytułowane *Świadomość i działanie* w obszarze zjawiska radykalizacji, lokalnych zagrożeń, rozumienia mechanizmów eskalowania zachowań, sposobów reakcji na zaistniałe zdarzenia, ale przede wszystkim środków umożliwiających zapobieganie radykalizacji oraz współpracy w tym zakresie z podmiotami pozapolicyjnymi. Natomiast druga część to zajęcia dydaktyczne przygotowujące uczestników do wykorzystywania wiedzy uzyskanej podczas pierwszego dnia szkolenia na rzecz prowadzenia lokalnych, jednodniowych szkoleń z przedmiotowego zakresu. W warsztatach odbywających się w Warszawie w dniach 24-25 kwietnia 2017 roku, prowadzonych przez trenerów z *Radicalization Awareness Network*, wzięło udział łącznie 21 policjantów, reprezentujących zarówno wydziały prewencji, jak też wydziały kryminalne oraz komórki komend wojewódzkich Policji właściwe w sprawach antyterrorystycznych, przedstawiciele Biura Prewencji, Biura Kryminalnego oraz Biura Operacji Antyterrorystycznych KGP, a także przedstawiciele Instytutu Bezpieczeństwa Społecznego i Wyższej Szkoły Administracji, Zarządzania i Biznesu w Rzeszowie.

Przeprowadzane są również narady służbowe dotyczące problematyki zwalczania przestępstw z nienawiści, w których uczestniczą przedstawiciele Policji oraz instytucji publicznych i organizacji społecznych zajmujących się problematyką ochrony praw człowieka i przeciwdziałania przestępstwom z nienawiści.

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że zagadnienia dotyczące przestępstw obejmujących czyny polegające na propagowaniu nienawiści rasowej, ksenofobii, antysemityzmu oraz innych form nietolerancji stanowią przedmiot organizowanych cyklicznie działań edukacyjnych skierowanych do funkcjonariuszy Policji, których celem jest jak najlepsze przygotowanie ich do przeciwdziałania i zwalczania tego rodzaju przestępstw. Przykładem takich działań jest program szkoleniowy pn. *Trening przeciwdziałania przestępstwom z nienawiści dla funkcjonariuszy organów ścigania* (TAHCLE) oraz warsztaty pn. *Zwalczanie przestępstw popełnionych z pobudek rasistowskich i ksenofobicznych*.

Ponadto w dniu 13 lutego 2018 roku Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (ODIHR OSCE) zorganizowało spotkanie szkoleniowe pn. *Odpowiedź na antysemickie przestępstwa z nienawiści i zapewnianie bezpieczeństwa społecznościom żydowskim w Polsce* w celu zaprezentowania publikacji wydanej przez ODIHR w 2017 roku pt. *Zrozumienie antysemickich przestępstw z nienawiści i zapewnienie bezpieczeństwa społecznościom żydowskim – praktyczny przewodnik* oraz omówienia możliwych działań w zakresie zapewnienia przez Policję bezpieczeństwa społecznościom żydowskim w Polsce w oparciu o rekomendacje zawarte w ww. przewodniku. W szkoleniu wzięli udział funkcjonariusze Policji (koordynatorzy do spraw przestępstw z nienawiści pionu kryminalnego i policjanci pionu prewencji), przedstawiciele KGP i MSWiA, a także przedstawiciele społeczności żydowskich: Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej, Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Warszawie oraz Gmin Wyznaniowych Żydowskich z wybranych województw.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji i KGP planuje wspólne zorganizowanie warsztatów dla funkcjonariuszy zajmujących się gromadzeniem i analizą danych o przestępstwach motywowanych uprzedzeniami, dotyczących sposobów rejestrowania i gromadzenia danych o przestępstwach z nienawiści. Powyższe warsztaty przeprowadzą eksperci z Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) oraz z ww. Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka.

W dniu 20 lutego 2018 roku Prezes Rady Ministrów podpisał zarządzenie powołujące Międzyresortowy Zespół do spraw przeciwdziałania propagowaniu faszyzmu i innych ustrojów totalitarnych oraz przestępstwom nawoływania do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość. Podejmowane przez Zespół działania - mające na celu wypracowanie propozycji zmian obowiązujących przepisów prawa, które pozwolą na skuteczniejszą walkę z przestępstwami polegającymi na publicznym propagowaniu faszyzmu i innych ustrojów totalitarnych oraz nawoływaniu do nienawiści - będą miały charakter międzyresortowy.

Z poważaniem

MINISTER

SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z up. Jarosław Zieliński

Sekretarz Stanu

Otrzymuje:

Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.